

Praktyczna edukacja rowerowa w ruchu drogowym - bezpieczeństwo dzieci w turystyce rowerowej

II Lubelskie Samorządowe Forum Rowerowe

» O Kampanii

O Kampanii

Kampania „EdukacjaRowerowa 2.0” została zainaugurowana w lutym 2019 roku przez Fundację Mobilności Aktywnej w Lublinie.

Jej głównym celem jest stworzenie nowoczesnego systemu szkolenia rowerzystów w Polsce, opierającego się na rozwijaniu umiejętności praktycznej jazdy w ruchu drogowym oraz elementach teoretycznych uwzględniających najnowszy stan wiedzy i doświadczenie krajów o dużym udziale ruchu rowerowego i wysokim poziomie bezpieczeństwa rowerzystów.

Wzorcem, który chcemy naśladować w Polsce jest Holandia, w której dzieci biorą udział w powszechnym egzaminie w ruchu drogowym, polegającym na ocenie zachowań na poszczególnych elementach infrastruktury rowerowej i drogowej.

Celem Kampanii jest stworzenie nowoczesnego systemu szkolenia rowerzystów w Polsce, opierającego się na rozwijaniu umiejętności praktycznej jazdy rowerem w ruchu drogowym

Edukacja rowerowa w Polsce

Udajemy, że uczymy (system, dorośli)
Udajemy, że coś umiemy (dzieci)

Przepisy i regulacje prawne

- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej [...] (Dz.U. 2017 poz. 356 z późn. zm.)*
- *Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 12 kwietnia 2013 r. w sprawie uzyskiwania karty rowerowej (Dz.U. 2013 poz. 512)*
- *Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. 2024 poz. 1251)*
- *Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz.U. 2024 poz. 1210 z późn. zm.)*

Prawo o ruchu drogowym

Art. 1. Ustawa określa:

1) zasady ruchu na drogach publicznych, w strefach zamieszkania oraz w strefach ruchu;

2. Przepisy ustawy stosuje się również do ruchu odbywającego się poza miejscami wymienionymi w ust. 1 pkt 1, w zakresie:

1) koniecznym dla uniknięcia zagrożenia bezpieczeństwa osób;

2) wynikającym ze znaków i sygnałów drogowych.

Droga wewnętrzna

Ustawa o drogach publicznych

Art. 8.

1¹. Droga wewnętrzna przeznaczona wyłącznie do ruchu:

1) osób poruszających się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch, rowerów, hulajnóg elektrycznych i urządzeń transportu osobistego albo

2) pieszych, osób poruszających się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch, rowerów, hulajnóg elektrycznych i urządzeń transportu osobistego

– jest drogą rowerową.

Droga rowerowa (droga wewnętrzna) na wale Dunajca

Prawo o ruchu drogowym - dzieci

Art. 43.

1. Dziecko w wieku do 7 lat może korzystać z drogi tylko pod opieką osoby, która osiągnęła wiek co najmniej 10 lat. Nie dotyczy to strefy zamieszkania.

3. Przepis ust. 1 nie dotyczy drogi dla pieszych.

Prawo o ruchu drogowym - pieszy

Art. 2

18) pieszy – osoba znajdujca się poza pojazdem na drodze i niewykonujcą na niej robót lub czynności przewidzianych odrębnymi przepisami; **za pieszego uważa się również osobę prowadzącą, ciągnącą lub pchającą rower, motorower, motocykl, hulajnogę elektryczną, urządzenie transportu osobistego, urządzenie wspomagające ruch, wózek dziecięcy, podręczny lub inwalidzki, osobę poruszającą się w wózku inwalidzkim, a także dziecko w wieku do 10 lat kierujące rowerem pod opieką osoby dorosłej;**

Pojęcie „rowerzysta” nie jest zdefiniowane w PoRD – występuje on jako „kierujący rowerem”.

Nie każde dziecko do 10 lat jadąc rowerem jest pieszym.

Ustawa o kierujących pojazdami

Art. 3.

4. Osoba, która ukończyła 18 lat, nie jest obowiązana do posiadania dokumentu stwierdzającego posiadanie uprawnienia do kierowania rowerem, wózkiem rowerowym lub pojazdem zaprzęgowym.

Art. 8. 1. *Wymagany minimalny wiek do kierowania wynosi:*

10) 10 lat – dla roweru;

11) 17 lat – dla roweru wieloosobowego, roweru lub wózka rowerowego przewożących inną osobę;

Ustawa vs Ustawa

Wg art. 8. ust. 1. Ustawy o kierujących pojazdami:
*wymagany minimalny wiek do kierowania wynosi
10 lat – dla roweru;*

Wg definicji w Ustawie prawo o ruchu drogowym
pieszym jest:
*dziecko w wieku do 10 lat kierujące rowerem pod
opieką osoby dorosłej;*

Prawo o ruchu drogowym

Art. 11.

1. Pieszy jest obowiązany korzystać z drogi dla pieszych lub drogi dla pieszych i rowerów, a w razie ich braku – z pobocza. Jeżeli nie ma pobocza lub czasowo nie można z niego korzystać, pieszy może korzystać z jezdni, pod warunkiem zajmowania miejsca jak najbliżej jej krawędzi i ustępowania miejsca nadjeżdżającemu pojazdowi.

2. Pieszy idący po poboczu lub jezdni jest obowiązany iść lewą stroną drogi.

Art. 33.

7. Kierujący rowerem może jechać lewą stroną jezdni na zasadach określonych dla ruchu pieszych w przepisach art. 11 ust. 1–3, jeżeli opiekuje się on osobą kierującą rowerem w wieku do lat 10.

Dziecko do 10 roku życia na rowerze na drodze pod opieką osoby dorosłej

studium przypadku

Ulica miejska, przekrój 2x3

Legalnie i bezpiecznie po chodniku

DK28 – nielegalnie poboczem po prawej stronie, na niebezpiecznej drodze lewe pobocze zastawione samochodami

**Osiedlowa ulica,
wg przepisów obowiązek jazdy chodnikiem
(po dachu samochodu?), czy lewą stroną jezdni?**

Osiedlowa ulica, wg przepisów obowiązek jazdy chodnikiem z podwójnymi schodami

Droga dla rowerów i droga dla pieszych – obowiązek jazdy chodnikiem, tylko jak i po co?

**Legalnie po lewej stronie jezdni bez pobocza,
sprzecznie ze zdrowym rozsądkiem**

Wiek 7,5 (po pierwszej klasie) – pieszy na rowerze
po prawej – nielegalnie/bezpiecznie(j)
po lewej – legalnie/niebezpiecznie

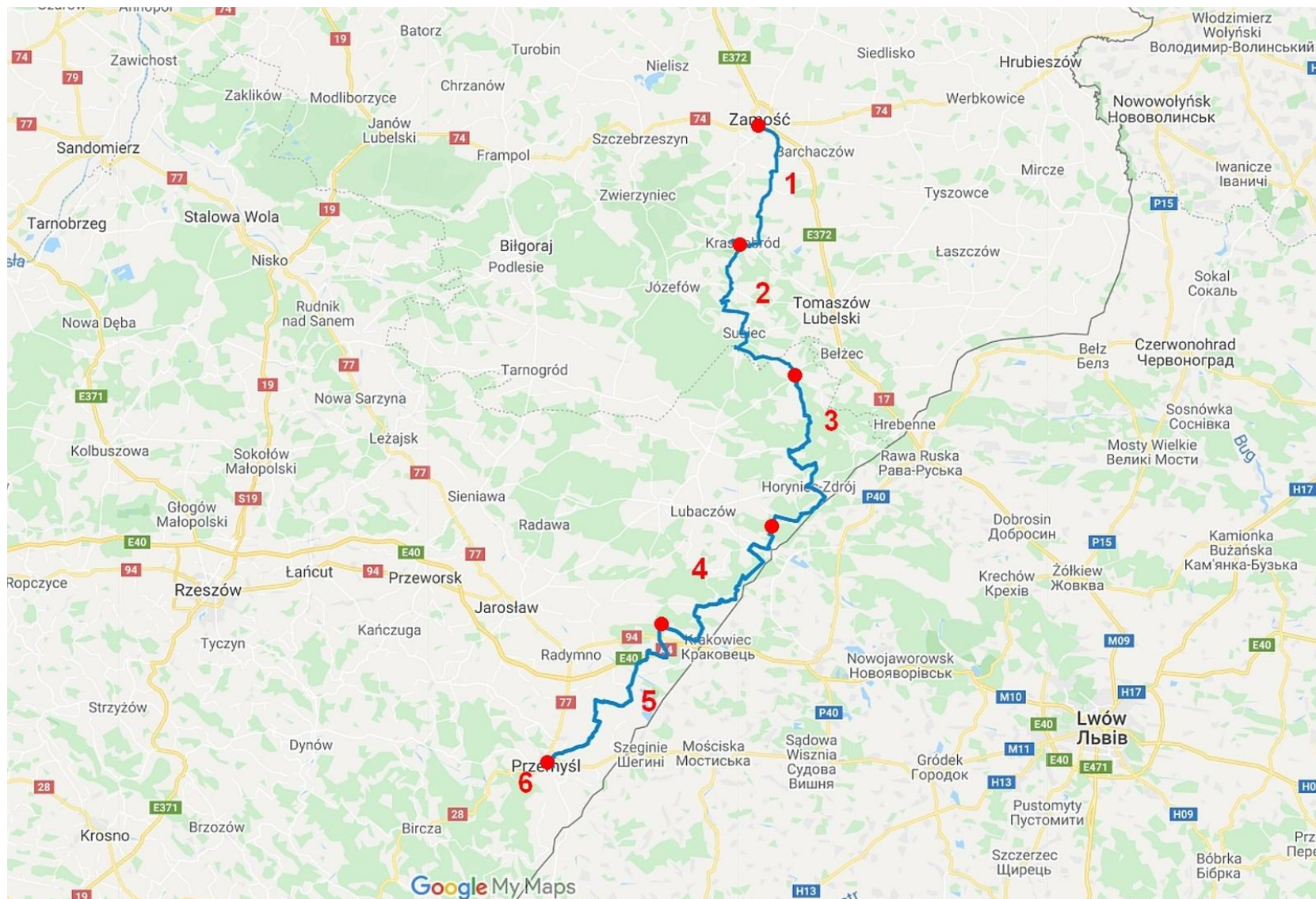
Wiek 9,5 (po trzeciej klasie) – pieszy na rowerze
po prawej – nielegalnie/bezpiecznie(j)
po lewej – legalnie/niebezpiecznie

Nauka jazdy w ruchu drogowym
na ulicy z 7-latkim jest **nielegalna**, gdyż jest on
pieszym i musi zachowywać się jak pieszy

Wiek 9,5 (na koniec trzeciej klasy) Szlak Green Velo, 230 km w 5 dni

Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej – **przed zmianą**

II ETAP EDUKACYJNY: KLASY IV–VIII
TECHNIKA

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

II. Wychowanie komunikacyjne. Uczeń:

- 1) bezpiecznie uczestniczy w ruchu drogowym, jako pieszy, pasażer i rowerzysta;*
- 2) interpretuje znaki drogowe dotyczące pieszego i rowerzysty;*
- 3) konserwuje i reguluje rower oraz przygotowuje go do jazdy z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.*

Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej – przed zmianą

Warunki i sposób realizacji

Szkoła powinna zapewnić możliwość uzyskania karty rowerowej przez ucznia, który ukończył 10 lat. Dopuszcza się organizowanie zajęć przygotowujących do uzyskania karty rowerowej nie tylko podczas przedmiotu technika, ale również podczas innych zajęć, np. godzin z wychowawcą.

WZÓR

KARTA ROWEROWA	
1. Nazwisko	7. Zmiana adresu zamieszkania: kod
2. Imiona	miejsce:
3. Data ur. 4. Adres zamieszkania: kod	ul.
miejsce:	nr budynku nr lokalu
ul.	
nr budynku nr lokalu	
Miejsce na fotografię 45 mm x 35 mm	(podpis posiadacza)
	Seria A Nr 0000001
	5. Data wydania
 r.
6. Nazwa podmiotu wydającego kartę rowerową	(podpis i pieczęć dyrektora lub kierownika podmiotu wydającego kartę rowerową)
(podpis i pieczęć dyrektora lub kierownika podmiotu wydającego kartę rowerową)	8. Miejsce na adnotacje

NOWE Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej – od 2023

<p>NOWE Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej – od 2023</p> <p>II ETAP EDUKACYJNY: KLASY IV–VIII TECHNIKA</p> <p><i>Kolejnym celem przedmiotów techniki jest przygotowanie ucznia do świadomego i odpowiedzialnego uczestnictwa w ruchu drogowym, opartego na szacunku dla drugiego człowieka oraz przestrzeganiu i poszanowaniu prawa. Na zapożyczeniach polskojęzycznych wywodach i literatury naukowej uczeń zdobywa wiedzę na temat przepisów i zasad obowiązujących uczestników ruchu drogowego (pasażerów, kierowców i kierujących pojazdami lub innymi urządzeniami wykorzystywanymi przez uczniów w ruchu drogowym, takich jak: hulajnogi elektryczne, urządzenia transportu osobistego, urządzenia wspomagające ruch i wózki rowerowe) oraz podejmuje zagrożenia wynikające z ich nieprzeobrażenia.</i></p>	<p>NOWE Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej – od 2023</p> <p>Zajęcia z techniki przygotowują młodego człowieka przede wszystkim do sprawnego, odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z nowoczesnych urządzeń technicznych codziennego użytku oraz do radzenia sobie z ciągle zmieniającą się rzeczywistością techniczną, a także przygotowują do świadomego przestrzegania obowiązujących zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego i radzenia sobie z zagrożeniami w ruchu drogowym.</p>	<p>NOWE Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej – od 2023</p> <p>I. Rozpoznawanie i opis działania elementów środowiska technicznego. (wybór)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Identyfikowanie różnorodnych elementów technicznych w najbliższym otoczeniu, również w infrastrukturze drogowej. 2. Klasyfikowanie elementów technicznych do określonej grupy (budowlanej, mechanicznej, elektrycznej i elektronicznej). 3. Rozpoznawanie elementów budowy i wyznaczanie działania wybranych narządów, przyrządów, urządzeń technicznych, w tym roweru. 4. Wykrywanie, ocenianie i usuwanie nieprawidłowości w działaniu sprzętu technicznego, w tym roweru. 	<p>NOWE Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej – od 2023</p> <p>III. Sprawnie i bezpiecznie podlegające się narządami, sprzętem technicznym, rowerem oraz innymi urządzeniami wykorzystywanymi przez uczniów w ruchu drogowym, takim jak: hulajnogi elektryczne, urządzenia transportu osobistego, urządzenia wspomagające ruch i wózki rowerowe. Rozpoznawanie sygnałów technicznych, które przysyłają się postępowi technicznemu, z tym samym celowości (stopa pracy, kontrola żyła, przemieszczanie się).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Odpowiedzialne postępowanie się podstawowym narządami i urządzeniami technicznymi i ich swobodnie. Analiza instrukcji obsługi. 2. Charakterystyka sygnałów technicznych, które przysyłają się postępowi technicznemu, z tym samym celowości (stopa pracy, kontrola żyła, przemieszczanie się). 3. Przewidywanie zagrożenia występujących w wyłączonej cywilizacji: spowodowanych postępowem technicznym (np. wędrow, termostatem, zamknięciem środowiska, w tym omaga substancji szkodliwych i szkodliwych różniących transportu, zagrożenie zdrowia praktycznego i komercyjnego). 4. Przewidywanie zagrożenia ze strony wytworów techniki w różniących dziedzinach życia. 5. Rozpoznawanie postawy odpowiedzialnego i świadomego uczestnika ruchu drogowego, szacującego prawa innych uczestników ruchu drogowego oraz rozspiegającego przepływu ruchu drogowego. 	<p>NOWE Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej – od 2023</p> <p>IV. Dostrzeżenie wartości i zagrożeń techniki w aspekcie integralnego rozwoju człowieka i poszanowania jego godności.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie sygnałów technicznych, które przysyłają się postępowi technicznemu, z tym samym celowości (stopa pracy, kontrola żyła, przemieszczanie się). 2. Charakterystyka zagrożeń występujących w wyłączonej cywilizacji: spowodowanych postępowem technicznym (np. wędrow, termostatem, zamknięciem środowiska, w tym omaga substancji szkodliwych i szkodliwych różniących transportu, zagrożenie zdrowia praktycznego i komercyjnego). 3. Przewidywanie zagrożenia ze strony wytworów techniki w różniących dziedzinach życia. 4. Rozpoznawanie postawy odpowiedzialnego i świadomego uczestnika ruchu drogowego, szacującego prawa innych uczestników ruchu drogowego oraz rozspiegającego przepływu ruchu drogowego. 					
26	*	27	*	28	*	29	*	30	*
<p>NOWE Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej – od 2023</p> <p>VI. Przyjmowanie postawy proekologicznej.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przyjmowanie postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska. 2. Kształtowanie umiejętności integrowania i witalnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu. 3. Ekologiczne postępowanie z wytworami techniki, szczególnie uszkodzonymi lub zużytymi. 4. Uświadomienie zależności między ruchem drogowym a ekologią (pojazdy hybrydowe, elektryczne, napędzane wodorem, napędzane gazem i inne). 	<p>NOWE Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej – od 2023</p> <p>Teżi nauczania – wymagania szczegółowe</p> <p>II. Wychowanie komunikacyjne. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) przestrzega przepisów i zasad obowiązujących w ruchu drogowym oraz instrukcji obsługi i zasady dotyczące pasażera, pasażera oraz kierującego rowernem, innymi urządzeniami wykorzystywanymi przez uczniów w ruchu drogowym; a) klasyfikuje uczestników ruchu drogowego oraz przedstawia prawa i obowiązki ich dotyczące; b) definiuje najważniejsze pojęcia związane z ruchem drogowym (w szczególności: pojedyź drogi, elementy i rodzaje jezdni, pojazdy i ich rodzaje); c) charakteryzuje podstawowe manowry w ruchu drogowym. 	<p>NOWE Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej – od 2023</p> <ol style="list-style-type: none"> d) interpretuje zasady ruchu drogowego obowiązujące na skrzyżowaniach i przejazdach kolejowo-drogowych, e) uświadomi konieczność oraz wykazuje obowiązek stosowania zasady szczególnej ostrożności i ograniczonego zausania, f) wyraża sposób zachowania się w miejscu wypadku drogowego i potrzeba przekazać odpowiednie informacje o wypadku; g) opisuje następstwa wypadków drogowych, h) zastanawia się nad przyczynami, podaje i sygnały drogowe oraz objaśnia ich znaczenie; i) interpretuje sygnały nadawane przez osoby uprawnione do kierowania ruchem oraz określa hierarchię ważności znaków i sygnałów; 	<p>NOWE Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej – od 2023</p> <p>2) bezpieczeństwo uczestnicy w ruchu drogowym (na pasażera, pasażera i kierowcy).</p> <ol style="list-style-type: none"> a) wyjaśnia potrzebę stosowania i konsekwencje nieostrożności kierowców (pasażerów w pojazdach samochodowych (w szczególności: pasa bezpieczeństwa, hamulca, zapalniczki oraz kierownicy np. rowernem (kask, elementy ochronne i inne), b) omawia zasady zachowania się na przyrządach i w środkach publicznego transportu zbiorowego; c) interpretuje warunki dopuszczenia do uczestnictwa w ruchu drogowym kierującego rowernem, hulajnogi elektrycznej lub urządzenia transportu osobistego; d) dysponuje wiedzą teoretyczną dotyczącą bezpiecznego poruszania się rowernem, potrzebą do przystąpienia do egzaminu w zakresie karty rowerowej. 	<p>NOWE Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej – od 2023</p> <ol style="list-style-type: none"> e) posiada umiejętności jazdy rowernem – w przypadku ubiegania się o kartę rowerową, f) korzysta z sposób swobodny z elementem podnoszącym bezpieczeństwo w ruchu drogowym, g) respektuje nakazy i zakazy obowiązujące pasażera, pasażera, kierującego rowernem oraz innymi urządzeniami wykorzystywanymi przez uczniów w ruchu drogowym; h) przedstawia konsekwencje korzystania z telefonu lub innego urządzenia elektronicznego podczas wchodzenia lub przesiadania oraz zjadania, podczas kierowania rowernem i innymi urządzeniami wykorzystywanymi przez uczniów w ruchu drogowym; i) przyjmuje postawę szacunku wobec innych uczestników ruchu drogowego, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami i starszych; 					
31	*	32	*	33	*	34	*	35	*
<p>NOWE Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej – od 2023</p> <p>3) konserwacja i regulacja roweru oraz przygotowanie go do jazdy z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.</p> <ol style="list-style-type: none"> a) rozpoznaje i klasyfikuje układy techniczne roweru ze względu na ich budowę i funkcję, jakę pełnią; b) kontroluje i reguluje elementy roweru wpływające na bezpieczeństwo jazdy; c) wymienia obowiązujące i zalecane wyposażenie roweru oraz wyjaśnia konieczność utrzymania go w sprawności technicznej. 	<p>NOWE Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej – od 2023</p> <p>Warunki i sposób realizacji</p> <p>Kolejnym zadaniem multimedialnym w ramach lekcji techniki jest przygotowanie uczniów do świadomego uczestnictwa w ruchu drogowym przez uświadomienie w nich postaw bezpiecznego zachowania, właściwej oceny sytuacji na drodze, niepodważania zagrożeń do siebie i innych oraz przez uświadomienie im niebezpieczeństw wynikających z nieprzeobrażenia przepisów i zasad obowiązujących w ruchu drogowym.</p> <p>Proces edukacji ucznia w zakresie wychowania komunikacyjnego powinien być prowadzony systematycznie od najmłodszych lat, a zakres treści nauczania powinien być urozmaicony o informacje i umiejętności adekwatne do wieku ucznia. W klasach IV–VI treści dotyczące bezpieczeństwa w ruchu drogowym są kontynuacją zagadnień nauczanych na I etapie edukacyjnym (klasy I–III), które zostały rozszerzone o treści niezbędne do uzyskania karty rowerowej. Celemy programowe na realizację tych treści powinny być realizowane w cyklu tryletnim – z uwzględnieniem specyfiki konkretnej klasy w danej szkole.</p>	<p>NOWE Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej – od 2023</p> <p>Uczeń powinien zapamiętać możliwość uzyskania karty rowerowej przez ucznia, który ukończy 10 lat. Oprócz tego, że egzamin w zakresie karty rowerowej może odbywać się w klasach IV–VI, zabrano dotyczące przygotowania ucznia do uzyskania karty rowerowej i przygotowanie właściwej oceny sytuacji na drodze, niepodważania zagrożeń do siebie i innych oraz przez uświadomienie im niebezpieczeństw wynikających z nieprzeobrażenia przepisów i zasad obowiązujących w ruchu drogowym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1212, z późn. zm.).</p> <p>Ważne jest, aby uczeń miał na wyposażeniu również pomocnicze i środki dydaktyczne wspomagające zdobywanie wiedzy w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, a do praktycznej nauki jazdy niezbędny sprzęt, jakim jest rower. Aby bezpieczeństwo uczestnictwa w rzeczywistym ruchu drogowym, uczniowie powinni być odpowiednio nauczani o zasadach jazdy rowernem w praktyce w miejscu ruchu drogowego lub na placu szkolnym odpowiednio do tego przygotowanym.</p>	<p>NOWE Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej – od 2023</p> <p>W miarę możliwości możliwości szkoły powinny współpracować z osobami i instytucjami mogącymi wesprzeć edukację komunikacyjną, szczególnie w zakresie udzielania pierwszej pomocy, doskonalenia techniki jazdy rowernem oraz prowadzenia egzaminów w zakresie karty rowerowej. Mowa tu o młodszych nauki jazdy rowerowej, Policji (wydziały ruchu drogowego), wojewódzkich ośrodkach ruchu drogowego, ośrodkach medycznych, straży miejskiej, straży pożarnej, inspektoratach transportu drogowego. W tym zakresie istotną jest też współpraca z rodzicami oraz ich podlegającymi. Szkoły powinny również uczestniczyć w akcjach edukacyjnych organizowanych w środowisku lokalnym lub o szerszym zasięgu, a szczególnie w corocznych ogólnopolskich turniejach wiedzy o bezpieczeństwie w ruchu drogowym.</p>	<p>NOWE Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej – od 2023</p> <p>Wychowanie komunikacyjne powinno być interdyscyplinarnym zadaniem szkoły. Oprócz tego, że nauczyciele wielu przedmiotów powinni uwzględniać tematykę bezpieczeństwa na drogach w różnorodnych przez siebie programach nauczania, a dywertycy sztuki i rudy podlegające, tworząc programy wychowawcze i edukacyjne na drogach, nie należy zapominać o tym, że w ramach z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Motywem jest również organizowanie zajęć przygotowujących do uzyskania karty rowerowej podczas innych zajęć, np. podczas zajęć z wychowawcą, na wybuchu, roweru, przemyśle. Uczniowie mogą angażować walczyć i dostarczać swoje umiejętności w zakresie uczestnictwa w ruchu drogowym także podczas różnych form aktywności (np. na wyjazdach, nocy).</p> <p>„Dobry praktyka jest posiadanie w szkole nauczyciela – kandydata do wywania komunikacyjnego. Dobrym także powinna być rodzicami i nadzorować cały proces edukacji komunikacyjnej w danej szkole i współpracować ze środowiskiem lokalnym”.</p>					

NOWE Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej – **od 2023**

Edukacja praktyczna w nowym rozporządzeniu:

„Uczniowie mogą pogłębiać wiedzę i doskonalić swoje umiejętności w zakresie uczestnictwa w ruchu drogowym także podczas różnych form aktywności (np. na wycieczkach, rajdach).”

„Szkoły powinny również uczestniczyć w akcjach edukacyjnych organizowanych w środowisku lokalnym lub o szerszym zasięgu [...]”

Rozporządzenie MTiGM w sprawie uzyskiwania karty rowerowej

§ 3. Osoba szkolona uczestniczy w zajęciach, które obejmują:

- 1) zajęcia teoretyczne – z zakresu wiedzy o ruchu drogowym oraz umiejętności udzielania i zachowania podczas udzielania pierwszej pomocy uczestnikom wypadków drogowych;
- 2) zajęcia praktyczne – z zakresu wiedzy technicznej oraz doskonalenia umiejętności jazdy rowerem na placu manewrowym;
- 3) sprawdzenie niezbędnych umiejętności.

Karta rowerowa nie potwierdza posiadania jakichkolwiek kompetencji do jazdy rowerem w ruchu drogowym

Rozporządzenie MTiGM w sprawie uzyskiwania karty rowerowej

§ 4. Zajęcia prowadzi nauczyciel posiadający specjalistyczne przeszkolenie z zakresu ruchu drogowego organizowane nieodpłatnie w wojewódzkim ośrodku ruchu drogowego, policjant lub policjant w stanie spoczynku, posiadający specjalistyczne przeszkolenie z zakresu ruchu drogowego, egzaminator lub instruktor.

Program specjalistycznego przeszkolenia dla nauczycieli sprawdzających niezbędne umiejętności osób ubiegających się o kartę rowerową

	Tematyka zajęć	Czas trwania
I	Akty prawne regulujące szkolenie, egzaminowanie i wydawanie karty rowerowej.	45 min.
II	Wybrane zagadnienia z przepisów ruchu drogowego, ze szczególnym uwzględnieniem przepisów dotyczących rowerzystów i pieszych. Analiza przyczyn wypadków drogowych z udziałem dzieci i rowerzystów.	90 min.
III	Przygotowanie i określenie formy egzaminu w części teoretycznej i praktycznej oraz czas trwania egzaminu.	90 min.
IV	Prowadzenie dokumentacji związanej z przeprowadzeniem egzaminu na kartę rowerową.	45 min.

Na podstawie szkolenia WORD w Lublinie – 6 godz. lekcyjnych

Szkolenie dla nauczycieli dot. uzyskiwania karty rowerowej (WORD w Lublinie)

Szkolenia dla nauczycieli w Chełmie i Zamościu (2021) oraz Puławach i Białej Podlaskiej (2023)

Wiek a regulacje dotyczące poruszania się rowerem

Wiek	Wymagane dokumenty	Stan prawny uczestnika ruchu jadącego na rowerze
Do 7 lat	NIE	Pieszcy – w przypadku opieki przez osobę dorosłą <u>Stan nieokreślony – w przypadku braku opieki w strefie zamieszkania</u> <u>Stan nieokreślony – w przypadku opieki przez osobę w wieku do 18 lat</u>
7-10 lat	NIE	Pieszcy – w przypadku opieki przez osobę dorosłą <u>Stan nieokreślony – w przypadku braku opieki przez osobę dorosłą lub opiekę przez osobę poniżej 18 lat</u>
10-18 lat	Karta rowerowa / prawo jazdy kategorii AM, A1, B1 lub T	Kierujący rowerem (rowerzysta)
Powyżej 18 lat	NIE	Kierujący rowerem (rowerzysta)

Wiek a prowadzenie zajęć z praktycznej edukacji rowerowej w ruchu drogowym

Wiek	Zajęcia praktyczne	Uzasadnienie
Do 7 lat	NIE	Obowiązek opieki nad dziećmi do lat 7 – dziecko traktowane jest jako pieszy przy opiece osoby dorosłej
7-10 lat	NIE	W przypadku opieki osoby dorosłej dziecko traktowane jest jako pieszy. Nie jest możliwe prowadzenie zajęć na jezdni bez opieki.
Od ukończenia 10 lat do uzyskania karty rowerowej	NIE	Brak uprawnienia do kierowania rowerem na drogach publicznych (Ustawa o kierujących pojazdami).
Od uzyskania karty rowerowej do 18 lat	TAK	
Powyżej 18 lat	TAK	

„Dzieci uczą się zasad ruchu drogowego i bezpiecznego zachowania w znacznej mierze poprzez doświadczenie, które nabywają powtarzanymi przejazdami rowerem.”

(Holenderskie myślenie o edukacji rowerowej; ibikekrakow.com)

Zajęcia praktyczne w ruchu drogowym

- 3x45 min., w tym 45 min. przy szkole i 2x45 min. w ruchu drogowym;
- Grupa 5-15 osób, posiadających kartę rowerową pod opieką instruktora i nauczyciela
- Poznanie różnych rozwiązań infrastruktury drogowej i rowerowej;
- Ćwiczenia indywidualne na skrzyżowaniach oraz odcinkach ulic.
- Kamizelki z numerami – możliwość oceny uczniów

Ćwiczenia koordynacyjne przy szkole

Jazda po ulicy na zasadach ogólnych – oswajanie z obecnością samochodów

Jazda po drodze dla rowerów

Jazda pasem ruchu dla rowerów

Jazda pod prąd kontraruchem rowerowym

Jazda środkiem ronda jednopasowego

Omawianie zasad ruchu drogowego

Mieszane ćwiczenia w trybie ciągłym

Przygotowanie do ćwiczenia indywidualnego

Skręcanie w prawo z drogi z pierwszeństwem

Skrećanie w lewo z drogi podporządkowanej z oznakowaniem poziomym

Skrećanie w lewo z drogi podporządkowanej bez oznakowania poziomego

Jazda na wprost – znak STOP

Jazda na wprost z drogi podporządkowanej

Ćwiczenie indywidualne – przejazd dla rowerów

Indywidualna jazda po ulicy

Skrzyżowanie z pierwszeństwem łamanym

Gdy brakuje infrastruktury...

Egzamin holenderski w ruchu drogowym

Praktisch Verkeersexamen Amsterdam route Amsterdam Noord

Start & Finish: Sneeuwbalweg (bij Noorderparkbad)

Zmiany w przepisach

- Usunięcie zapisu o dziecku w wieku do 10 lat kierującym rowerem pod opieką osoby dorosłej jako pieszym;
- Wprowadzenie czwartego warunku jazdy rowerem po drodze dla pieszych (np. dziecko do 12 lat);
- Likwidacja minimalnego wieku do kierowania rowerem;

Wyzwania dot. praktycznej edukacji rowerowej

- Likwidacja obowiązkowej karty rowerowej lub jej realna reforma;
- Wprowadzenie w szkole podstawowej powszechnej praktycznej nauki jazdy rowerem w ruchu drogowym i systemu egzaminowania;
- Stworzenie systemu szkolenia dla nauczycieli oraz zewnętrznych instruktorów.

Turystyka rowerowa z dziećmi

- Aktywne spędzanie wolnego czasu;
- Poznawanie nowych miejsc, nauka w terenie;
- Budowanie relacji rodzinnych;
- Edukacja rowerowa w praktyce;
- Rozwój kompetencji życiowych.

Trasa rowerowa po której w każdych warunkach pogodowych przejedzie bezpiecznie rower z sakwami i przyczepką z dzieckiem to dobra trasa

Turystyka rowerowa to także przygoda, ale do tego nie potrzeba szlaków rowerowych robionych „na siłę” dla statystyk

„Przygoda” na szlaku rowerowym

„Przygoda” na szlaku rowerowym

„Przygoda” na szlaku rowerowym

Krawężnik ma znaczenie

Zagrożenia ze strony zwierząt

Bariery architektoniczne, dworce i nie tylko

Bariery architektoniczne, dworce i nie tylko

Gdy pociąg (prawie) odjechał z dzieckiem...

Z rowerem (i przyczepką) w pociągu

Nocleg na łonie natury pod sosnowym lasem

Awaryjny nocleg w malinach

Trening rozbijania namiotu

W poszukiwaniu drewna na ognisko

Hartowanie ciała i ducha, nocleg w krzakach nad Sanem przy temp. +5 st. C

Hartowanie ciała i ducha, w zimnie i deszczu przy ognisku

Podstawy gotowania na palniku i butli z gazem

Każda minuta na wyjeździe, to minuta mniej na telefonie lub komputerze spędzona przez dziecko

Poznanwanie Polski na rowerze

Im większy wysiłek, tym większa satysfakcja

Velo Dunajec (Velo Czorsztyn)

Wiślana Trasa Rowerowa (Velo Małopolska)

Żelazny Szlak Rowerowy

Donauradweg/Eurovelo 6 (Węgry)

Ciclovia Alpi Adria (Włochy)

Ciclovia Alpi Adria (Włochy)

Via Claudia Augusta/Eurovelo 7 (Włochy)

Dziękuję za uwagę

FUNDACJA
MOBILNOŚCI
AKTYWNEJ

Aleksander Wiącek
Fundacja Mobilności Aktywnej
ul. Kołłątaja 3/15, 20-006 Lublin
biuro@fundacjamobilnosci.eu
www.edukacjarowerowa.pl